

Posudok na dizertačnú prácu Mgr.Martina Nekolu: Užívání nelegálních drog z pohledu aktérů české drogové politiky

Oponentka: Prof. PhDr.Ľudmila Malíková, PhD, Ústav verejnej politiky a ekonómie FSEV UK v Bratislave, Mlynské luhy4, 82105 Bratislava

Užívanie nelegálnych drog je jedným z vážnych spoločenských problémov, ktorému venujú pozornosť výskumy v rôznych vedných odborov. Predložená práca je M. Nekolu sa pokúša analyzovať problém z pohľadu verejnej politiky. Aktéri drogovej politiky a ich postoje k používaniu drog predznamenávajú aj výber spôsobu, nástrojov, ktoré by mali pomôcť eliminovať nežiaduce dôsledky užívania drog ale aj postaviť prevenciu proti takémuto sociálnemu javu.

Predložená práca je logicky rozdelená na 7 častí, kde sa autor venuje teórii a metodológii práce (v troch kapitolách) , samotnej analýze drog, ich nelegálnemu užívaniu, drogovej politike a analýzu aktérov drogovej politiky v ČR (tri kapitoly) a záverečnej diskusii. Cieľom dizertačnej práce je identifikovať postoje aktérov českej drogovej politiky k užívaniu drog a ich vnímanie a s tým spojenú interpretáciu problémov spojených s užívaním drog. Cez ich pochopenie chce autor určiť oblasti napätia či konsenzu medzi perspektívami. Jeho výskumné ciele spája s ambíciou použiť metódu Q, a dokázať jej využiteľnosť vo verejnej politike . Autor si je vedomý, že pre naplnenie cieľov práce je potrebné siahnuť po kombinácii použitých metód a to v jeho prípade k dotazníku (čo je skôr výskumná technika) aby overil súvislosť medzi perspektívami aktérov a hodnotením nástrojov drogovej politiky. Dotazník je hlavne zameraný na hodnotenie drogovej politiky v ČR a preferenciám režimu kontroly nelegálnych drog.

Teoreticko-metodologicky základ práce tvorí teória advokačných koalícií podľa Sabatiera, Jenkins-Smitha (1998, 1999) či Weibla (2007). Vychádza teda z predpokladu, že zmena napr. drogovej politiky prebieha najmä vo vnímaní, postojoch aktérov a medzi ich skupinami (v subsystéme tejto politiky), rozhodovanie teda prebieha viac na základe presvedčenia a hodnôt ako na základe stretu záujmov. Aktéri tu vytvárajú agregácie (advokačné koalície) na základe

spoločných hodnôt a presvedčenia. Koalície môžu mať rôznu váhu, môžu získať dominantné postavenie v určitej dobe tvorby politiky môžu sa štiepiť alebo môžu vzniknúť nové koalície s novým konceptualizáciou problému. Advokačné koalície využívajú dostupné zdroje na dosiahnutie alebo presadenie svojich názorov. Teória advokačnej koalície je vcelku správna voľba vzhľadom na ciele, ktoré si zvolil autor aj keď pri čítaní práce sa nemožno zbaviť dojmu, že autor vyberal skôr problém k metóde, ktorú chcel predstaviť než samotný problém ako taký. V tomto prípade však akýkoľvek autora by obstála, pretože ide o originálnu voľbu tak témy ako aj metódy vo verejnej politike zatiaľ ojedenejšej v krajinách stredoeuropských krajín. V tomto kontexte implikácie na verejnú politiku a možnosti využitia Q metódy v policy analysis možno považovať za pridanú hodnotu práce.

Veľmi zaujímavé z pohľadu verejnej politiky je samotný výskum a výsledky, ktoré pomocou faktorovej analýzy autor interpretuje. Autor identifikoval tri odlišné perspektívy a urobil klasifikáciu na základe rôznych dimenzií problému.

Silná stránka práce je najmä jeho interpretačná schopnosť a metodologická zručnosť.

Otázky na autora:

O akých ďalších metódach, známych v sociológii, politológii, verejnej politike atď. autor uvažoval pri ich výbere pre analýzu postojov a hodnôt aktérov drogovej politiky okrem použitej?

Aké konkrétne námety môže autor vyvodiť zo svojej práce pre ďalší možný výskum v danej oblasti a pre decíznu sféru?

Na záver konštatujem, že práca tak po formálnej ako aj obsahovej stránke spĺňa všetky predpoklady kladené na dizertačné práce. Časti práce publikované aj v zahraničí svedčia o erudovanosti autora. Doporučujem prácu prijať k obhajobe a po úspešnej obhajobe udeliť kandidátovi titul PhD..

V Bratislave, 11.05. 2011

Prof. PhDr. Ľudmila Malíková, PhD.